

RIKSDAGENS PROTOKOLL

1903.   Andra Kammaren.   N:o 22.

Fredagen den 6 mars.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 27 nästlidne februari.

§ 2.

Herr talmannen tillkännagaf, att gemensamma omröstningar komme att äga rum den 14 innevarande mars öfver de voteringspropositioner, som då vore af båda kamrarne godkända.

§ 3.

Föredrogos de å kammarens bord hvilande motioner, och hänvisades därvid herr *C. A. Lindhagens* motioner, n:is 150 och 151, till Riksdagens särskilda utskott n:o 2 samt herrar *C. Wallis* och *E. O. V. Wavrinskys* i Stockholm motion, n:o 152, till kammarens tillfälliga utskott n:o 1.

§ 4.

Vidare föredrogos, men bordlades åter konstitutionsutskottets utlåtande n:o 2, bevillningsutskottets memorial och betänkanden n:is 19, 20, 21 och 22, lagutskottets utlåtanden n:is 31 och 32 samt Andra Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 7.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes:

lagutskottets utlåtanden:

n:o 33, i anledning af väckt motion om upphörande af trettondedagens firande såsom särskild helgdag;

n:o 34, i anledning af väckta motioner om ändring i vissa delar af rättegångsbalken m. m.; och

n:o 35, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af lagen om straff för ämbetsbrott af präst m. m.

§ 6.

Afgåfvos följande nya motioner, nämligen af:

herr *O. N. Olsson* i Heden, n:o 153, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående medling i arbetstvister; och

herr *G. A. E. Kronlund*, n:o 154, i anledning af Kungl. Maj:ts propositioner dels med förslag till lag angående vård af enskildes skogar och till lag angående skyddsskogar, dels med förslag till ändring af vissa i kap. II och kap. V i kungl. förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarne i riket den 26 januari 1894 meddelade bestämmelser.

Dessa motioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 7.

Ordet lämnades till

Interpellation. Herr Carlheim-Gyllensköld, som anförde: Herr talman! Den 7 maj 1896 anhöll Riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t, »att Kungl. Maj:t måtte taga under öfvervägande, om och huruledes vid handel med konstgjorda gödningsämnen och beredda fodermedel säljaren kunde förpliktas att, alltid med ansvar för uppgiftens riktighet, angifva varans namn och beståndsdelar, äfvensom att Kungl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga förslag till den lag, som kunde finnas erforderlig».

Denna underdåniga skrivelse föranledde Kungl. Maj:t att, efter förutgående utredning, till 1902 års Riksdag afgifva nådig proposition, n:o 68, med »förslag till förordning angående handel med konstgjorda gödselmedel», men icke om beredda fodermedel, »hvarjämte Kungl. Maj:t, med åberopande af statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 2 april 1902, ville inhämta Riksdagens yttrande om då bilagda förslag till förordning angående handel med konstgjorda gödselmedel», hvarvid Kungl. Maj:t förklarade »sig vilja företaga den slutliga pröfningen af samma förslag och om författnings utfärdande i ämnet förordna».

Lagutskottet, till hvilket denna kungl. proposition blef öfverlämnad, ingick icke uti någon reell pröfning utaf förordningsförslaget, då utskottet den 9 maj 1902 i sitt utlåtande n:o 57 på uppgifna motiver hemställde:

1:o) »att Riksdagen, med förklarande att Riksdagen ansett vissa genom förevarande proposition ifrågasatta stadganden vara af den beskaffenhet, att de icke lagligen kunna åvägabringas i annan ordning än den för stiftande af allmän civillag föreskrifna, måtte för Kungl. Maj:t anmäla, att Riksdagen vid sådant förhållande funnit sig förhindrad att afgifva det i propositionen begärda yttrande»; samt

2:o) »att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t för Riksdagen framlägga förslag till lag angående handel med konstgjorda gödselmedel».

Dessa lagutskottets hemställanden bifollos af Riksdagen den 13 sislidne maj, och den afgaf dessangående en underdånig skrivelse, n:o 136, till Kungl. Maj:t.

Detta ärende är af stor vikt för jordbruket och den lojala handeln med konstgjorda gödselmedel, men frågan har råkat i trångmål genom Riksdagens nu två gånger framhållna uppfattning och framställda begäran om en lag i syftet och Kungl. Maj:ts uppfattning, att ärendet vore att hänföra till den ekonomiska lagstiftningens område.

Interpellation.
(Forts.)

Det vore emellertid synnerligen önskvärdt, om denna meningssolikhet om två ords konstitutionella och juridiska betydelse statsmakterna emellan kunde undanröjas, så att jordbruket snarast möjligt kunde få emotse lagbestämmelser, som betrygga ifrågavarande handel emot de talrika oegentligheter, densamma under många år varit utsatt för af en illojal handel och konkurrens, enär det i sista hand blir jordbrukaren, som därvidlag får sitta emellan.

För jordbruket, som, utan öfverdrift sagdt, är illa situeradt, och för dess idkare, hvilka länge hoppats på lösningen af gödningshandelsfrågan, har väntetiden blifvit allt för lång. De hoppas emellertid, att Kungl. Maj:ts högsinta regering skall redan innevarande år framlägga frågan i den form Riksdagen ästundat.

Men då Riksdagens skrifvelse till Kungl. Maj:t af den 7 maj 1896 äfven innehåller begäran om utredning och lagförslag om beredda fodermedel, och denna fråga är för både jordbruket och den ärliga fabrikationen af dylika fodermedel af samma vikt som den om konstgjorda gödselmedel är för de här af intresserade kretsarna, så afvakta de med längtan äfven denna frågas snara och tillfredsställande lösning.

Jag föränlåtes därför hos Andra Kammaren anhålla om tillstånd att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa följande två spörsmål:

1:o) Kan innevarande års Riksdag förvänta Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående handel med konstgjorda gödselmedel? och

2:o) Är utredningen gjord angående frågan om begärdt lagförslag om handel med beredda fodermedel, så att innevarande års eller nästkommande års Riksdag kan förvänta Kungl. Maj:ts proposition med lagförslag till handel med beredda fodermedel?

Den af herr Carlheim-Gyllensköld sålunda gjorda anhållan blef på begäran bordlagd.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

herr <i>E. O. V. Wavrinsky</i> i Stockholm under 7 dagar fr. o. m. d. 7 mars,			
» <i>C. Olsson</i> i Viken.....	» 12	»	» 7 »
» <i>W. Johansson</i> i Öija.....	» den 7 mars och		
» <i>O. F. Trapp</i>	» 8 dagar fr. o. m. d. 7 mars.		

§ 9.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 3,1 e. m.

In fidem
Herman Palmgren.